

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 40 cor. (20 Lei)
Pe 1/2 de an . . . 20 cor. (10 Lei)
Un număr 1 cor. (50 bani.)

lese odată la săptămână.

Adresa: „UNIREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Alba-de-jos.
Director: **Alexandru Lupeanu-Melin**, deputat.

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 1 cor. a doua și a treia oră 80 fl.

Basarabia

Zile de mare serbătoare prăznuște azi Basarabia și împreună cu ea întreg neamul românesc.

Ministrul Ion Pelivan trimisul Basarabiei la conferința păcii printr'o înălțătoare telegramă trimisă Corpurilor Legiuitoare vestește, că sfatul păcii dela Londra a recunoscut unirea Basarabiei cu România. Nu se poate închipui o mai mare veste de bucurie pentru neamul românesc, decât această știre sortită să umplă de bucurie și mândrie inimile românești.

În camera deputaților și senatorilor s'a serbătorit în mijlocul unei însuflețiri fără margini această dreaptă isbândă a cauzei noastre, tocmai în clipa când adunarea deputaților se pregătea să dea tărânimii basarabene — pământul pe care l'a muncit și pentru care s'a luptat și s'a jertfit.

Acum Basarabia e în serbătoare — și praznicul ei este și praznicul nostru. Ea a fost cea dintâi, care în Martie 1918 a votat unirea serbătorească cu Țara mamă, și tot ea a trebuit să aștepte mai mult, până să-i vină consfințirea din partea marelui sfat al păcii, pentru ca să se poată bucura în toată liniștea de roadele binecuvântate ale unirii cu România.

Basarabia a fost mai de mult trup din trupul românesc, dar lăcomia hrăpărețului muscal din

vecini a răpit-o dela sinul Moldovei în anul de tristă amintire: 1812 sub țarul tuturor Rușilor Alexandru I-ul. Mai bine de o sută de ani a gemut basarabeanul sub jugul greu muscălesc și vaetele innăbușite nu străbăteau peste Prutul blăstămat, căci le sugruma cnută muscălească și Siberia fioroasă.

De nici unde nici o nădejde pentru oropsitul popor de sub jugul muscălesc. Era o țară mică România, abia la 50 ani după răpirea Basarabiei s'au unit Moldova cu Muntenia într'o singură țară alegându-și un singur Domn — și nu putea să gândească, că ar putea desrobi cu propriile puteri pe frații subjugati, căci știa, că nu-și va putea măsura puterile cu o împărăție mare și puternică cum era pe aceea vreme împărăția muscălească.

Dar poporul românesc avea o credință sfântă în dreptatea cauzei sale și nădăjduia, că Dumnezeu va răsplăti odată din belșug nedreptățile și suferințele cari le-a îndurat în cursul vremilor întreg neamul românesc.

A sosit plinirea vremii. Dumnezeu părinților noștri voește să răsbune și să pedepsească minciuna și nedreptatea.

Războiul cel mare a cuprins în hora morții toate popoarele din lume și s'a început înflorătorul prăpăd

al neamurilor. Nu a fost țară și nu a fost popor, care să nu-și fi plâns cu amar morții săi — iar sângele lor nevinovat a rodit ceama binecuvântată roadă a lumii nouă: *libertatea neamurilor*.

Războiul s'a sfârșit. Drogătatea lui Dumnezeu s'a răsbunat.

Popoarele subjugate au rupt lanțurile de sclăvie străină și din libera voință și-au croit viața cea nouă de deplină viață națională.

Între aceste popoare subjugate și înlănțuite erau: Basarabia, Bucovina, Ardealul și Banatul și cari ardeau în dorul lor ferbinte să se unească cu țara mamă, cu România. Vitejia soldatului român și înțelepciunea bărbaților românesc au întâptuit serbătorește și această sfântă unire.

Încă cu o jumătate de an înainte sfatul păcii dela Paris a recunoscut și întărit unirea Bucovinei, Transilvaniei și Banatului cu România — și acum după ce s'au invins toate uneltirile dușmănești — sfatul păcii dela Londra a recunoscut și întărit și unirea Basarabiei cu țara mamă.

Basarabia răpită înainte cu un veac, e readusă la sinul iubitor al mamei, în vremea, când în fruntea României unite se află un ardelean ca prim-ministru: dl Alexandru Vaida Voevod — de aceea praznicul Basarabiei e și praznicul nostru, bucuria ei e și bucuria noastră.

Inchinăm aceste smerite rânduri — ca un primos de dragoste în cinstea acelor bărbați ai Basarabiei cari prin suferințele lor de o viață și-au oțelit în tăcere sufletul în iubirea de neam și de lege, pentru că acum la plinirea vremii să se poată împărtăși de bucuria acestor zile mari.

I. Pop-Zdicant.

Minciuni ungurești.

— Cine uneltete împotriva noastră în Anglia? —

Ungurii nu se împacă ușor cu schimbarea lucrurilor. Ei tot mai trag nădejdea prostului, că hârbita lor Ungaris veeche ar putea să învie iarăș cum a fost. În acest scop au trimis prin țările celea mari o grămadă de »hazafi« de-ai lor, cari să umplă lumea de minciuni și de tânguiești, că scumpul »lor« Ardeal a căzut pe mâni străine și că de nu primesc îndărăt acest colț de țară se prăpădește pământul...

Astfel niște ungurași de aștia au plătit unei foi jidovești din Paris cu numele »Humanité« să scrie, că Românii au făcut să putrezească până acum prin temniți nici mai mult nici mai puțin decât o sută de mii de ungurii. Că »păgânii« de Români spânzură și copii mici, iar în Basarabia pe toți cei cari nu se arată mulțămiiți cu stăpânirea românească li înneacă în Nistru...

Și alte minciuni încornorate scornesc, încât și-se face părul măciucă când le cetești.

O seamă de minciunoși au împânzit Anglia, Indosebi Scoția și Ulsterul, vestind pe

acolo că »bieții unguiri din Ardeal nici lui Dumnezeu nu se mai pot închină, că Românii le pun baionetele în coaste și le astupă gurile cu pături de pușcă, încât nici rugă nu se pot de răutatea lor... Ai, vai, săracii Unguri din Transilvania!

Englezii sunt oameni bisericoși și se găsesse între ei unii oari cred, că Românii ar fi dat mâna cu diavolii, încât nici rugăciunea unguirească nu o mai rabdă.

Apoi mai fac Ungurii pe acolo și altă ispravă. Mulți grofi de ai lor sunt în rubedenie cu lorzii englezilor, au șogorimi și nemșuguri între englezi, și acestora tot într'una le cântă, că Românii își fac de cap și ar fi păcat să le rămână lor bogata țară a Ardealului, pe care ar da-o gata în scurtă vreme. Prin urmare ar trebui scoși din Ardeal Românii și aduși iarăși jandarmii cei »blânzi« și omenoși...

Între cei cari fac astfel de isprăvuri patriotice prin Anglia cel mai neodihnit este *groful Bánfi Miklos* de neam din Ardeal. Și fostul profesor la universitatea din Cluj *Boer Elek*, căruia i-au crescut aripile în Dicioșanmărtin cu pită muncită de Românașii

noștri de pe Târnavă mică. Mai sunt cu ei acolo și *Pelényi* tot din Cluj și *Vályi Felix*, hrănit și el odată tot *cupitărămănescă* din Ardeal.

Noroc că uneltirile lor nu află ascultare tocmai unde ar deri ei mai cu seamă. Minciunile lor au ajuns chiar și în Sfatul Țării din Londra, unde o seamă de deputați

mai lesne crezători au cerut să se trimită o comisie care să cerceteze »păgânătățile« Românilor. Dar *Loyd George* ministrul Angliei le-a răspuns scurt și îndesat:

— Nu-i de lipsă, că eu li cunosc altfel pe Români!

Și așa minciunile ungurești au rămas înădușite în ticăloșia lor.

Ce să facem acum?

De Ion F. Negrușiu, Senator.

E aci primăvara, trebuie să începem lucrul câmpului. În toamna anului trecut s'au făcut puține sămănături, din pricina timpului neprielnic și a altor neajunsuri. Datori suntem noi plugarii români, ca să sămănăm acum: grâu de primăvară, orz, ovăs, cucuruz ș. a., cât mai mult, pentru ca să avem în anul următor cu ce să ne nutrim și ce să sămănăm.

În România veche, în toamna trecută, abia s'a sămănat a treia parte din pământul, în care trebuia să se sãmene *grâu de toamnă*. Tot cam așa stăm cu sămănăturile de toamnă și în celelalte părți ale României

mari: în Ardeal, Bănat, Basarabia ș. a.

Statul român văzând primejdia cea mare, a luat măsuri, ca să câștige pentru toți plugarii mici și mari sămânțele de primăvară; ca astfel să nu rămână nesămănat nici un potec de loc.

Grâu de primăvară, orz, ovăs de sămânță se va împărți tuturor. Dar pentru aceea să se îngrijească fiecare plugar de sămânța de care are lipsă. Prefecții, pretorii, consilierii agricoli, primării sunt datori să le stea întru ajutor; să le dea toate îndrumările de lipsă, și până atunci să ne pregătim locul

pentru sămănăturile de primăvară.

Mai întâiu sămănăm grâu de primăvară, apoi orz, ovăsul și în urmă cucuruzul.

Grâul de primăvară se face mai bine în pământurile acelea, unde clima e umedă. Seceta îl împiedecă de a se desvolta, de a crește. Clima țării noastre încă îi priște grâului de primăvară. Ne da o recoaltă mai slabă, în primăverile secetoase.

Grâul de primăvară se mulțamește cu un pământ mai ușor (argilos-nisipos), în pământurile, cari își țin mai mult umezala se face bine grâul de primăvară.

Se înțelege, că e bine să facem ogorul sau arătura de toamna sau de iarnă, dacă numai se poate. Altcum în anul acesta facem cum putem, numai să nu rămână pământul ne sămănat. Un lucru însă să nu uităm: fiindcă și grâul de primăvară suferă de rugină și de tăciune, sămânța să o facem ou apa amestecată cu piatră vântată, ca să sămănăm grâul de toamnă.

Grâul de primăvară trebuie sămănat dacă se poate mai încă în luna Februarie sau la începutul lunii Martie.

Stan, cu mașinile.

De Ioan Agârbiceanu.

Stan își probă mașina aici la frate-său Pavel. După amiază aceea dintâi fusese destul de greu: când sărăcă cureaua, când înfundă el prea tare batoza, înădușindu-o, când își uită par'că ce trebuia să facă și rămâne uitându-se la snopul desfăcut de pe masă. Apoi caii nu erau obișnuiți, nu erau obișnuiți nici cei patru băieți ai lui Stan: mânau când prea înțet, când prea iute. Batoza dură, pogneă ca și când s'ar fi rupt ceva în ea, muncitorii ridicau mersu capetele în norii de prav, să vadă nu-i primejdie.

O săptămână îmblăți Stan tot pe la rudeni. Când a isprăvit aci îl chemau în douăzeci de locuri deodată. Căci în vreme de-o săptămână mașina lui Stan se dovedi în toate privințele superioară celor două săsoști. Înainte de toate nu mână în pleavă nici un fir de grâu, nu zdrobia grăunțele, iar triserul lui Stan alegea grâul ca surul. Apoi îmblătek cu zoco cildi pe

zi mai mult ca Binder ori ca Fleischer.

„Săștepi un an și să îmblătești cu Stan!”

— Al dracului! Isteț om! Cum s'a învățat să bage în mașină!

— Și vezi-i gloabele? Fac ispravă!

— Da' încă ce ispravă! Trag întins, pe-o formă unul cu altul, și astfel mașina merge lin. De aceea nu se taie grâul.

— Și nu merge în pleavă.

— Ei, apoi asta vine și din felul cum aduce el spițele sub dinții tobei. Gândești că le cerne.

— Și ai văzut cum ia vama? Cum i-o dă omul! Nu stă să facă piept la mierță ca Binder ori ca Fleischer.

— ... Cioară de sași!

Și, în fiecare seară, în curțile pe unde îmblătek Stan, se adunau zece-cincisprezece țărani carise înțelegeau cu proprietarul pe când va pută veni la ei. Vorba ce-o zicea Stan, eră sfântă. Cei doi sași se întâmplă de multe ori să lase pe Români în baltă, cu aria făcută, dacă-i rugă un Honț de-ai lor să vie mai întâi la el. Cu Stan nu eră

asa: „După rând, ca la moară”, zicea el, și din asta nu-l putea scoate nime. Nu alegea pe cei avuți din cei săraci, ci la fiecare după cum se arunțase. De-aici apoi a și pierdut în anul cel dintâi pe mulți dintre cei mai cu stare, cari nu înțelegeau să aștepte până la vine rândul.

Stan „cu mașinile” își umpluse până prin mijlocul lui Septembrie cele patru coșuri mari. De altfel el munciă, nu glumiă.

În zori de zi, băieții lui cei mai mari, Ion și Niculiță, aduceau „caili toți patru” dela pășune. Unul de treisprezece și celălalt de doisprezece ani, cei doi pui de boier, au mai dormiseră o noapte acasă de când se începuse treieratul. Anița, mama lor, se făcuse luntre și punte ca Stan să dea caii în seamă vr'auul fecior peste noapte, să nu i se prăpădească băieții. Așa de cruzi și așa de necăjiți! Dar Stan rămase neînduplecat.

„Lasă-i să soarbă putere din pământ și din cer, nu le-o strică! Apoi drept să-ți spun, mai zicea el, mi-e teamă să dau așa

caili scumpi pe mâni străine! Hoți de cai mai sunt și azi, pe oari ar pune mâna, abătându-se pe la noi, dacă nu pe parăușii noștri? Hm! Caili lui „Ștefan Gheorghe” să-i cântărești cu galbini, tu muiere!”

Femeia se mânia și o călărea ea nu putea să se împerece cu batjocura și credeă că Stan îi bate joc de casa lor. El însă își bătea joc de sărăcie.

De altfel Ion și Niculiță nu se lăsară îmblăți. Ce-i putea face pe ei mai fericiți decât ca, în fiecare seară, să-și arunce surtueul de lână pe spatele unui cal, să iee pe celălalt capăstru, și, între cântăreț feciorilor și chiuiturile capelândrilor, să-și amestece capelcailor cu al celorlalți și să se oprească decât în aluștea.

Erau și săteni care îl țineau pe Stan că prea-și mândrește copiii.

El radea și le spunea că de-aia și pe mâna străină, dar așa să se îndură. Rădea când vorbea cu alții ori cu nevasta, când rămânea cu gândurile la

Fiindcă înfrățirea e foarte mică, îl sămănăm mai des. Cu mașina în șiruri de 10 până 12 cm. îndepărtate; și 4—5 cm. afunzime.

Dacă-i de lipsă se plivește și se grapă cași grăul de toamnă.

Grăul de primăvară îl secerăm mai în pârghă, fiindcă se scutură mai mult ca cel de toamnă.

Unde nu se poate sămăna grăul de primăvară, să se sămene orz, ovăs și cucuruz. Pentru că dacă nu vom avea grăul de ajuns și pâncea de orz e bună. Războiul ne-a dovedit, că oamenii în lipsa de bucate cum o duc de rău.

Luorul de căpetenie e să muncim, să sămănăm cât de mult în primăvara aceasta, ea astfel să avem pâncea de toate zilele și pentru anul viitor.

Ministerul și dieta țării s'au îngrijit ca să avem cu toții sămânțele de primăvara. Să cereți numai dela primărie, sau dela Consilierul agricol al județului, să vă spună de unde să luați sămânțurile de lipsă.

Legea pentru recivirarea bucatelor dă drept agricultorilor în locul întâiu, ca să-și poată câștiga bucatele ace-

stea. Până la 10 măji sau 60—65 feldere se pot cumpăra și duce cu carul, căruța din un loc în altul.

Acestea sunt povețele, cari le dau sătenilor noștri.

Timpul e ban, să-l folosim așadar bine, ca să ne putem ușora traiul în aceste zile de prefacere. Sătenii, plugarii noștri să fie cumiți. Să nu asculte de profetii mincinoși, de cari sunt mulți în țară, în lumea aceasta stricată prin războiu.

Să avem încredere în mai marii noștri și în dieta țării, unde avem mulți plugari senatori și deputați, cari cunosc năcazurile și lipaurile sătenilor noștri.

Vă pot vesti, că în dieta țării României mari se lucrează cu multă bunăvoință pentru îmbunătățirea sortii plugarilor noștri. Cu toții știm, că o țară, un stat numai așa și numai atunci poate înainta; poate fi mare și tare, dacă toți cetățenii lui, toți locuitorii lui sunt oameni cu credință în banul Dumnezeu care ne-a încredințat pe noi Români să ajungem aceste zile mari, oameni muncitori și mulțămiiți.

Așa să fie!

Incepe a se face rânduială.

Cei îmbogățiți în războiu vor plăti dări mari.

Bucurați-vă în stărsit și voi săracilor. Se va face dreptate și pentru voi. Nu trebuie să așteptați până o va face bunul Dumnezeu pe lumea cealaltă, unde împreună sunt bogății și sărăciile, pentru că vrednicul nostru guvern, în fruntea căruia stă un ardelen, se îngrijește și de aceasta.

S'au îmbogățit unii în cursul acestui războiu pe spatele noastre. Adunat-au, cât pe dreptul cât mai cu seamă pe nedreptul, sumedenie de avere, iar alții osândiți au fost să moară ori să privească zilnic în fața morții pe cele câmpuri de luptă. Acuma însă venit-a în sfârșit și ceasul dreptății.

În parlament se lucrează adică cu zor la mai multe proiecte de legi, cari multe nopți nedormite le vor principul îmbogățiților pe ușor. Iată cari sunt acestea:

Toți bogătașii cari au averi mai mari de zece mii de lei vor plăti odată pentru totdeauna 2—12 la sută din averi. Pe calea aceasta statul va să încasseze 2—3 miliarde de lei, din cari se vor plăti datoriile făcute în războiu.

O altă lege va porunci ca toți cei îmbogățiți în cursul

războiului, cari au o avere mai mare de zece mii de lei să plătească statului 20—25 la sută.

A treia lege va pune dare pe cei ce fac lux, cari adică sunt prea șanțoși. Dacă adică cuiva îi plac tare mărgelile și inelele și păpușii și hainele prea frumoase, plătească dare pentru ele. Cei ce se îmbracă cinstit și bine, vor fi scutiți de darea aceasta.

Iată așadar, că deputații noștri lucră în parlament și fac tot ce se poate pentru ca să avem o viață cât mai tihnită și cât mai ieftină. Să avem așadar încredere deplină în conducătorii noștri cinstiți, că pe cei necinstiți, îi va bate Dumnezeu nu peste mult, au numai pe cealaltă lume ei și aici pe pământ.

— **Păr. Dr. Epaminonda Luociu din America în Blaj.** Sâmbătă a sosit la Blaj Păr. Dr. Epaminonda Luociu din America, care de multă vreme păstorește acolo pe credincioșii bisericii unite. Sf. Sa a adus cu sine și doi copii la școală, copiii unor părinți din Sălăgiu, cari vor veni și ei acasă în curând. Sf. Sa se întoarce iarăși în America.

sufletul i se umplea c'un fel de înțioșie amară, dureroasă, și rară era noaptea să nu se arunce odată până în alunii să-și vadă de copii. Vesele bine, muierea nu trebuie să știe toate cele.

Deci în zori, „carii toți patru” intrau în curtea omului la oare era așezată mașina de cu seara. Când esia gazda în curte, carii, legați la proptelele gardului, ronțăneau în fânul plin de mișme. Până se adunau oamenii, până se descoperea stogul. cei patru își rotunziau pântecile, ghiolcâneau din apa proaspătă, și, inhămați, păreau cu mult mai mari decât spre prânz sau spre seară. Adevărul era că ei se alăbira mai tare; se învârteau, ce-i drept, cu ziua de cap, ameții, nenorociți, tăiași de curele și de funii, desuadăjduiți sub pișoăturile muștelor, trăgându cu capetele plecate înalate, li se puteau număra toate bucele, — dar apoi, în pauze, aveau nutreț destul. Românii nu se uitau cât fân li se pune înainte iar Stan, după ce ajunse și la ovăs li întărea și cu grăunțele aceste țepoase.

Se vede că nimerise cai tineri, și calul dacă are dură bună, — are tot ce-i trebuie.

„Ghii odată!

— Ghii calu, mă! Hi odată”, începeau băieții, c'o mână pe rudă, cu alta adîind biciul pe deasupra spinărilor.

„Ghii carii toți-patru, mă”, striga Stan dela batoză.

Măselele negre, pline de smoală, dela roata cea mare în care erau fixate rudele, păreau că stau în loc, dar măselele dela roatele cele mici începeau să scolipească în soare, sulul se învârtea greoiu, numai spițele străambe dela roata mare pe care era fixată cureaua, lăsau aproape dela început impresia unor linii aerieme. „Toba cu dinții” începea să cânte: „bu-bu-bu”, apoi tot mai șuerător și deodată fierul întreg cântă cu glasul acela metalic, pătrunzător, care adună pe copii din toate porțile, făcându-i să-și părăsească toate jocurile. Era totuși un fel de cântec nes, un vaer de oțel, până ce Stan nu începea să lase snopii în mașină. De-atunci cântecul își pierdea din

sonoritate, mașina bubuia, bufnea, scuipa paiele aurii, sub cari se așeza, în strat tot mai gros, grăul. Pravul umplea îndată ograda întregă. Stan se purta ca într'o ceață murdară, care se cernea, roia în jurul lui, în mii de chipuri, oamenii vorbeau strigând. „Mirosul de mașină” pătrundea până departe, copiii se grămădeau tot mai mulți în curte, lângă cai. Doamne, cum sorbiau din ochi și carii și pe pogănici, și biciurile lor de curea, cu cănac roșu! Cât ar fi fost de fericiți să se țină și ei c'o mână de rudă să mînc carii, și să tot treacă peste sulul ce se învârtea ca un șarpe negru, întins. Dacă Ion ori Niculiță li da la câte unul voie să vie la rudă, aceasta era o fericire la care râvneau toți copiii din sat. Nu era unul oare n'ar fi voit să schimbe pe toată vicața cu Ion ori Niculiță. Și, cei doi frați, erau adeseori împărțitori de fericire supraomenească pentru ceilalți copii.

Eră o fericire și pentru părinți să-și vadă copiii petrecându-și astfel, cu atât mai

vărtos, că de mașinile cele șestsesi copiii trebuiau să rămână departe, Binder și Fleischer n'aveau copiii mănători pe lângă cai, ci câte doi hăplăi de slugi cari putrezeau în cisme pășind ca miște cocostârci în urma rudelor. Apoi Sașii aveau cai, bine ținuți, între cari totdeauna se alegea vreunul cu nărav, care se oprea când și-era lumea mai dragă și începea să asvârle din copite. De multeori trebuiau să se pună câte doi Sași cu parii lângă el și nu-l puteau porni până nu venea mașinistul.

(Va urma).

Dacă doriți să cumpărați ori să vindeți ceva, publicați în „Unirea Poporului” și veți ajunge la ispravă bună. Prețul de publicare e pus în fruntea gazetei în partea dreaptă sub numirea de: „Anunțuri și reclame”.

Coasta oleiului.

În postul Paștilor suntem dator să postim cu toții. Și nici n'ar fi greu să postim, dacă am avea cu ce. De multeori însă nici nu știm ce mâncare de post să mai pregătim. Poate pâine avem destulă și mai în fiecare seară pregătim și câte o mămăligă. Dar lângă acestea dacă avem tot numai ceapă și fasole, ori curechi murat, par'că nu prea înecă. Ne-ar plăcea să le ungem cu ceva. Dar cu ce? Unsuror nu vrem să mâncăm, căci e postul mare și e păcat. Peștele e departe și e foarte scump. Acesta încă tot numai cu sare și cu ceapă nu-l putem mânca.

Trebuie să ne batem capul și să ne căștigăm oleiu. Aici pela noi însă oleiu, mai ușor putem să pregătim din sămânță de cânepă, floarea soarelui și simburi de bostan. Mai ales oleiul din simburi de bostan e foarte bun. Plăcinta unsă cu oleiu de bostan nici dacă ar fi cu lapte, brânză și unsoare n'ar fi mai bună.

Nu în toate părțile pământului însă e așa ca pela noi. Alte neamuri de oameni, în loc de oleiu de sămânță de cânepă, floarea soarelui ori simburi de bostan, au arbori, de oleiu, cari formează păduri întregi, cam așa cum sunt pela noi pădurile de stejar, ori de fag. Așa prin țările din spre apus ale Africii cresc mai multe soiuri de arbori, cari se numesc *palmieri*. Unii dintre palmierii aceștia produc *nucl*, cum este *nuca de cola*, pe care oamenii de pe acolo o folosesc nu numai pentru mâncare, ci și în loc de bani. Alții produc *alune*, cari se mănăcă prăjite, ori se face din ele un fel de turtă, ce se folosește în loc de pâine. Și iarăși unii dau *unt*, care se folosește la pregătirea săpunului și a oleiurilor de lampă. Din fructele altora se stoarce *vin*, *oțet*, *spirit* și mai ales *oleiu*. Ba se spune, că atâtă oleiu se poate stoarce din palmieri, încât coastele țărilor din spre apa Atlanticului, cari se numeau: coasta sclavilor, a aurului, a fildeşului și a piperului, azi se cheamă *coasta oleiului*. Iar râurile cari curg prin părțile acelea, se muncesc *vâuri de oleiu*.

Nu numai fructele, ci toate părțile palmierilor se întrebuințează. Așa din trunchiul lor se fac scânduri și stâlpi,

din coajă se fac vase, cu frunzele se acoper casele, ori se fac umbrele sub cari se pot umbri și zece inși de odată.

Intr'adevăr fericiți oameni sunt africanii. Ei poate nu știu de posturile noastre, dar pentru aceea, cu oleiul palmierilor dela ei, fără să-și deie seama postesc foarte creștinește.

Ei nu se mai trudesc, ca și noi, se sdrobească sămânțele cu ciocanele și se stoarcă oleiul cu berbecule și nici nu-și bat capul să macine făină, să frământa, să ardă cuptoriul și să coacă pâinea.

Par'că ne lasă gura apă

când ne cugetăm la coastele și râurile de oleiu ale lor. Și ne închipuim ce fericoși am mai fi, când am putea merge cu ulciuca la Murăș după oleiu. Ar îneca ușor mâncările, ori cât ar fi de uscate.

Să nu-i pisinuim însă pe africani. Noi în țara noastră încă avem alte bunătăți, poate mai mari ca și ale lor. Avem pământ așa de bun, bogat și roditor, cum nu-i nici coasta oleiului din Africa. Să-l grăjim numai pe acesta și de bună seamă vom putea să ne facem mâncările unse și gustoase, fie chiar și de post.

I. P. Câmpianu.

Legea postului se poate îmblânzi.

Am arătat în numărul trecut pentru ce trebuie să postim. Am arătat pe lung și cu multe pilde, pentru că sunt atâția Români astăzi, cari nu mai vreau să țină posturile, iar celea nu țină o porunceală a bisericii, ușor se însă și de a doua, și cu vremea ajunge să se facă doudreptul păgân, dacă nu cu numele, cel puțin prin faptele sale. E destulă o singură ușiță lăsată deschisă și cel mai mare dușman al sufletului nostru, diavolul, se furizează prin ea și apoi mai scotește dacă poți.

Spuneam în rândul trecut, că legea postului e cam aspră, dară că biserica o poate îmblânzi și o ușurează mult pentru aceia, cari se roagă să le împlinescă această dorință.

E aspră legea postului, pentru că ea poruncește ca în zi de post să nu mâncăm nici un fel de mâncări de carne de animale cu sânge cald, și nici mâncări de acelea, pe cari le primim dela aceste animale, cum sunt: unsoarea, ouăle, laptele și altele. De celelalte mâncări putem mânca ori de câte ori voim. În zile de ajun n'avem drept să mâncăm numai odată în zi, dar și atunci numai mâncări de post.

Zile de ajun mai de mult erau: 1., toate Miercurile și Vinurile de peste an, 2., prezile unor sărbători și 3., zilele din Postul mare, afară de Sâmbete și Duminică. Cu vremea însă zile de ajun au rămas numai următoarele: 1., Zina Crucii, 2., ajunul Crăciunului, 3., ajunul Bobotezei, 4., Vinerea Mare și 5., Tăierea capului sfântului Ioan Botezătorul. Au rămas numai aceste ajunuri, pentru că biserica bine a văzut, că prea slăbeau oamenii dacă ajunau după o altă 40 de zile în postul mare.

Ajunurile esri sunt, nu multe, le poate ținea aproape tot omul ajuns la vrâsta barbației. Posturile sunt însă mai grele. Ceia postesc întreg postul mare, când ajung sa la Paște, bagă bineșor de seamă, că au slăbit în cursul postului.

E ușor să ții postul, dacă ai cu ce. E ușor de pildă unde se află pești mulți, tot felul de ulciuri și de poame. Acolo poate posti oricine în draga voie, pentru că nu simțete nici o greutate. La noi însă, unde oamenii în postul mare nu au altceva decât fasole și iar fasole și cei mult câte o căpătină de curechi și de ceapă pe lângă pânișoară și mămăliguță, la noi, zic, e cam greu să postești. Cu toate acestea în cele mai multe părți ale Ardealului bunii noștri creștini țin întreg postul mare. E frumos și de lăudat zelul acestor creștini, dară numai până atunci, până nu le strică sănătatea. Îndată ce postul este stricacios, numai derăt trebuie spus preotului și trebuie cerută *dispensă dela post*.

Ceia aveți copii la Blaj la școală abunșeamă, că va vor fi povestit cum se postește la școlile Blajului: cu lapte, cu unsoare și cu ouă. Aceasta se face însă cu știrea și învoirea Mitropolitului, dându-le dispensă. Pentru că an dispensă ei trebuie să rostească în fiecare zi, când se folosesc de aceasta dispensă, anumite rugăciuni; astfel păcătuiesc.

Dispensă se dă oricărui om, care o cere și spune pe conștiința lui, că dășului li strică postul.

Ceie nu țină posturile, păcătuiesc, ceie are dispensă dela episcopul său și postește după cum i s'a dat dispensă, însă nu păcătuiesc, pentru că ascultă de

Și biserica nu vrea — Doamne fereste — ca în urma postului să ne slăbim trupul și să ne chinăm bolnavim. Sfântul Efrem zice, că ceia postește prea mult este asemenea unui vizitiu (cois), care își prea mână caii și astfel își prindește căruța. Chiar și unii sfinți au greșit în privința postului; au postit prea mult și în urmă le-a părut rău pentru că bolăvănă, nu-și mai puteră să plăti datorițele, și fură aprins ispitiți din partea diavolului, ca de pildă sfântul Bernard. De aceea e bine, ca înainte de a ne hotărî la un post ori ajun să întrebăm pe Părințele, care ne va și da sfatul de lipsă. Sfântul Gregorie cel Mare spune, că prin post trebuie să nimieim pâinile cărnii, dar nu carnea însăși. Sfântul Francisc de Sales zice, că cu trupul trebuie să facem ceea ce face tatăl cu copiii. Dacă e ascultător, nu-l pedepșim, ei numai când este îndărătnic. Postul este un leac, care strică dacă se folosește prea mult.

Astfel stăad lucrările, biserica nevoind să ne slăbim trupul prin post, noi să fim cuminte. Să postim după porunca bisericii, până putem și cari putem. Aceia însă cari simțete, că nu sunt în stare să țină legea cea grea a postului, să nu se lasă de post numai a-a de capul lor, pentru că atunci pacătuiesc de moarte. Să meargă însă la preotul lor, să li spună, că nu sunt în stare să țină legea cea aspră a postului și să ceră dispensă. Oricare episcop dă foarte bucuros dispensă și astfel nu are de ce să se înfrica oa nenilor. Puterea aceasta li e dată de Dumnezeu și ei se pot folosi de ea.

Ducă să ardem în focul de veci, mai bine să cerem dispensă.

Iuliu Maior.

— Cumintenia socială a liștilor germani. Muncitorii din Berlin au făcut și ei o mare grevă, asemenea socialiştilor noștri din București. S'au rugat apoi de tovarășii lor din Leipzig (un alt mare oraș din Germania) să facă și ei grevă. Socialiștii din Leipzig le-au răspuns într-un scurt și la înțeles: „Vremea pentru astfel de mișcări e trecut. Acuma trebuie să muncim — Se și vede roada; banul nemțesc e aproape tot așa de scump ca înainte de război. Legea noastră se plătește în Franța cu 20 de bani și nici ei atâta.

Cum stă lumea și țara.

— Răvașul săptămânii. —

Din Țară.

Granițele spre Ungaria nu se schimbă spre răul nostru. — Reforma agrară Basarabeană, votată. — Englezii au încredere în noi. — Uneltiri ungurești. — Guvern nou.

Granițele spre Ungaria nu se schimbă.

Se vestește dela Londra, că marele Sfat al Păcii a luat la desbatere cererile ungarilor. După o campanie dreaptă a lucrurilor s'a adus într'un glas hotărârea, să nu se mai schimbe granițele statorite.

Reforma agrară a Basarabiei.

În ședința din 10 Martie a Parlamentului s'a desbătut și primit neschimbat proiectul de lege pentru împărțirea pământului în Basarabia. Legea au votat-o toți deputații, afară de *Aurel Vlad*, care n'a voit să voteze de loc. Votarea legii a fost primită cu mare însufletire. Deosebit a fost sărbătorit marele boier basarabean, *Strotescu*, când a votat pentru înfăptuirea reformei agrare.

Increderea guvernului englez față de România.

Lordul (Boierul) *Newton* a rostit o cuvântare în Casa Lorzilor, apărând pe unguri, spunând, că Ungaria n'a păgubit în întreg cursul războiului atâta, cât a păgubit pe vremea ocupației românești.

Vorbirei a răspuns ministrul *Grawford*, respingând cu tărie năseocirile lui *Newton* împotriva României. Între altele *Grawford* a știut să statorească faptul, că Ungaria stă rău, nu pentru că ar fi ocupat-o România, ci fiindcă prea de multă vreme li stă gândul tot la război și fiindcă a lăsat să fie stăpânită și de bolșevici. Ba s'au încumetat să atace, în vara anului trecut, și pe Cehoslovăcia și pe România, și așa acestea s'au văzut silite să treacă granițele statorite de Sfatul păcii. În urma acestora e limpede, că guvernul englez trebuie să aibă cea mai mare încredere mai ales în România, care a jertfit atât de mult la susție-

nerca păcii în această parte a Europei.

Noan izbândă a dlui Vaida-Voevod.

Gazetele din București aduc vestea, că dlui *Vaida* i-s'a izbândit să stoarcă dela Sfatul Păcii o nouă îndreptare a granițelor noastre în Banat. Astfel ni-s'ar recunoaște dreptul asupra gurilor Mureșului și asupra orașelor *Vârșeț* și *Biserica albă*.

D. Vaida vine acasă.

La 11 Martie a plecat din Londra spre casă. Trece prin Paris. Venirea lui e în legătură cu schimbarea guvernului dela București.

Guvern nou.

In fruntea lui stă generalul Averescu.

Sâmbătă și-au ținut cel din urmă sfat membrii guvernului *Vaida-Voevod*, hotărând să lase toți deodată cârma țării. La 2 ceasuri d. a. *Stefan C. Pop* a împărțit *M. S. Regelul* voinei guvernului. La 3 ceasuri s'a și desfășurat, la *Palatul Regal*, generalul *Averescu*, împreună cu membrii noului său guvern, depunând jurământul după care s'a desfășurat și înaintea Camerei deputaților și Senatului.

Noul guvern are următorii membrii:

Generalul Al. Averescu ministrul președiate și ministru de interne.

C. Argetoianu ministrul de finanțe și de justiție.

Duiliu Zamfirescu ministrul de externe.

P. P. Negulescu ministrul bisericilor și școlilor.

General G. Văleanu ministrul lucrărilor publice (obștești).

General Al. Rășcanu ministrul de război.

T. Cudalbu ministrul moșilor și al economiei.

Oct. C. Tăsiușanu ministrul meseriilor și al negoțului.

Apoi *Ant. Mocsonyi*, *I. Inuceț*, *I. Nistor* și *G. Trancu* ministri de stat.

Cicorin ne cheamă în Charkow.

Prin o telegramă *Cicorin*, care este ministrul afacerilor străine în guvernul bolșevic, aduce de știre, că după ce îi mulțumit cu răspunsul guvernului român, constatările pentru încheierea păcii se vor ținea la *Charkow*.

Retragerea trupelor române.

Trupele române, care au ținut cuprinsă Ungaria, urmează să se retragă spre granițele statorite de Sfatul Păcii. La 11 Martie a fost golit *Debreținul*.

Uneltiri ungurești.

Omul stă crucindu-se în fața uneltirilor, prin cari ungurii încearcă să scape de urmările nenorocitului lor războiu.

În timpul mai nou știrile ne aduc destăinuirii minunate. E vorba nici mai mult nici

mai puțin, decât de o încercare de-a mitui pe unul din aliați.

Încercarea a pus-o la cale *Insuz Horthy*, cărmuitorul Ungariei de azi. Acesta se legase să pună pe picior de bătaie 100.000 de unguri, la lupta contra bolșevicilor ruși, dacă i-se dau puștile, tunurile și alte lucruri trebuincioase unei armate, dacă i-se încredințează lui comanda și peste trupele române și polone cari ar lupta contra bolșevicilor, și în urmă, dacă Ungaricii i se dau înapoi orașele *Pozsony*, *Kassa*, *Oradea mare*, *Timșoara* și încă vre-o câteva.

Șurubăria acestor planuri zace acolo, că lui *Horthy* de fapt nu-i stătea capul să meargă contra bolșevicilor, ci voia să stoarcă prin momelile acestea dela un prieten al nostru arme și îmbrăcăminte pentru 100.000 oameni, și cu aceia să se întoarcă împotriva noastră și împotriva Ceho-Slovacilor.

Noroc, că uneltirile au ieșit în vileag de cu bună vreme!

Din Lumea Largă.

Sfatul dela Varșovia. — Trimișii noștri. — Bolșevicii se îmblânzesc? — Ce planuri au celelalte țări europene. — Ungurii. — Turcii. — Fiume. — Altele.

Sfatul dela Varșovia.

Privirile lumii întregi se îndreaptă acum către acest oraș de frunte al Poloniei. În acest oraș, al Varșoviei, are să se vadă, dacă bolșevicii ruși doresc într'adevăr pacea, ori numai se fac. Și tot aici se va hotărî soarta țărilor din Răsărit. Cu un cuvânt, ceea ce a fost Parisul pentru pacea Apusului, aceea va fi Varșovia pentru pacea Răsăritului.

Dar deocamdată nu se poate întrezări, care va fi sfârșitul. Și unii și alții spun, că vreau pacea, dar tot atunci se gată și de războiu. Trupele lui *Lenin* și *Troțki* curg merou spre granițele Poloniei și Finlandei, și în aceeași vreme aceleași țări îngrămădesc și ele trupe pe graniță. Ba se șvonește, că

Polonii ar fi și atăcat și bătut pe bolșevici.

Noi Românii suntem în așteptare, spionând gândurile, planurile și pregătirile dușmanilor.

Trimișii noștri la Sfatul dela Varșovia

Pe lângă d-l. *Florescu*, care și de altfel este impunitivul nostru în Polonia, au mai fost trimiși dd. *Valuță*, deputat din Basarabia și *Bodnărescu* deputat din Bucovina, să iee și danșii parte la sfat.

Bolșevicii s'au mai îmblânzit.

Lenin și *Troțki*, acești mari dascăli ai bolșevicilor dar mai ales mari stăpâni, când și-au început revoluția învățau, că oamenii nu pot

avea proprietate privată, ci toată averea e a statului, că statele nu mai pot ține armate, că nădrăgarii nu au ce căuta în slujbele statului, și alte de acestea. Asta li era învățătura.

Când a fost să înfăptuiască învățăturile acestea n'a mers treaba. Înainte de toate s'au convins, că fără cărturari nu merg slujbele de loc. S'au încredințat apoi, că nici fără armată nu pot trăi. Și în urmă au văzut, că armată nu-și pot înjgheba fără sprijinul țărănimii. Țăranii însă cereau pământ, ca avere privată.

Iată cum au fost miști de împrejurări să lase una câte una din învățăturile lor și acești faimoși și săngeroși dascăli ai bolșevicilor, cari sunt Lenin și Troțki. Și au lăsat din învățăturile, numai de dragul stăpânirii, pe care o doreau jertfindu-și chiar și convingerile, — de cumva vor fi avut convingeri.

Țările Europene și bolșevicii.

Astăzi e indeobște cunoscut, că țările apusene ale Europei, doresc să se apropie cât mai mult de Rusia, mai ales cu negocierile. Face-l acest lucru — Anglia, îl face Italia, și-l fac celelalte. Singură Franța mai așteaptă.

Cauza acestor porniri pașnice zace în împrejurarea, că s'a ajuns la convingerea, că fără să iese parte și Rusia cu munca și averile ei, Europa nici când nu-și poate veni în ori, nici când nu se poate refăce, nici măcar în cele economice.

Lucrul acesta l-a spus și prim-ministrul Italiei, *Nitti*, declarând următoarele:

»E lipsă neamănată să luăm firul întrerupt al atărilor, chiar și cu Rusia sovietică. Aceasta însă totuși nu se poate, numai așa, dacă Rusia se îndatorează a ține seamă de drepturile popoarelor vecine de altă nație, dacă se leagă că nu va mai răspândi învățăturile sale revoluționare și în alte țări, și dacă se leagă, că nu va încerca să turbure pacea Europei.

Pacea noastră cu bolșevicii.

Ziarul „Epoca” din București spune, că d. Vaida a răspuns propunerii de pace a sovietelor ruse, primindu-o,

și declarând, că România dorește să trăiască bine cu toți vecinii săi.

Ce privește locul și ziua, unde și când să se facă înțelesul dintre România și Rusia pentru încheierea păcii, guvernul român va da lămuriri numai după ce va primi răspunsul dela unele țări neutre, dela oari s'a cerut să-și dea învoirea, ca acolo să se întâlnească delegații (trimișii) de pace, Români și Ruși.

Ungurii.

Lucra la Paris și Londra, cât stau să se spetească. Dar de când dl *Vaida Voievod* se ține pe acolo, toate planurile li ies pe de-andoasele. În loc să câștige, pierd.

Dar pe când la Londra merg înainte ca racul, acasă își bat piepturile, — că doar se va auzi și la Sfatul păcii —, că ei nu se pot împacă să piardă aproape 3 din 4 părți a țării lor. Așa spunea mai dăunăzi ministrul lor *Friedrich*, care și după nume se vede ce ungar neaș este.

Dar ce ne pasă de gura lor? Lăsăm-i să latre, noi să ne vedem de lucru.

Țarigradul.

Oraș de pricină a fost totdeauna. Nici acum nu se poate desminti. Il vreau toți, și-l vreau mai ales Englezii. În acest scop s'a pornit o mare mișcare la Londra, care cere isgonirea cu orice preț a Turcilor dela Țarigrad, deși mai înainte tocmai Englezii se arătau mai puțin lăcomși. — Bagseamă li teamă să nu ajungă pe mâni nechemate.

Și-au fript degetele.

Turcii, câți mai țin să poarte războiu, au intrat în Armenia. Dar fără de veste le-au iese în cale trupele franceze, cari țineau paza Armeniei. Și așa Turcii mângără o sfântă bătaie. — Să le fie de bine!

Fiume.

Nici soartea acestui oraș nu e hotărâtă. Nu se poate face învoială, să fie al Italiei ori a Jugoslaviei. În timpul mai nou *Wilson* propune, să se facă stat neatârnat, — ca să nu fie a nici unuia dintre pețitori.

Liga națiunilor.

Sfatul Păcii a primit statutele Ligei națiunilor. America deocamdată nu vrea să intre în Ligă.

Anglia cuprinde Țarigradul.

Guvernul englez a hotărât să trimită 70000 soldați la Țarigrad (Constantinopol). Deodată a poruncit, ca toate năile de războiu din marea mediterană să se adune tot în fața Constantinopolului.

Președintele Germaniei, *Hindenburg* primește să fie dânsul președintele republicii germane dacă interesele țării o cer.

Bela Khun a cerat iară să fugă.

Încercarea a făcut-o din spitalul din *Stockenau*, dar a fost prins și închis sub pază și mai strașnică în *Steinhoff*.

Scrisoare din București.

Unde se ține Adunarea Deputaților?

În mijlocul Bucureștilor, pe calea Victoriei, aproape de Palatul Regal, este o clădire mare și frumoasă, pe fruntea căreia stă scris: **ATENEUL ROMÂN**. Clădire greoaie, așezată într'un fund de grădiniță, a cărei arbori tocmai acum dau în muguri. Coperișul rotund al Ateneului se ridică peste toate casele din împrejurime și se vede din depărtare. Deasupra ușii celei mari din mijloc, la intrare, se văd chipuri de voievozi, întemeietori și apărători de țară.

Acest palat, care poartă numele de »Ateneu«, cecece s'ar zice pe limba poporului »Comoara lucrurilor frumoase« a fost zidit din daruri obștești, prin osteneala unui Român însușit cu numele *Constantin Esarcu*, la anul 1888. Acest boier cu inimă mare s'a gândit să dea Țării Românești o casă măreață, în care să se adune spre vedere tot cecece Noamul Românesc are mai prețios, ca plămuire de frumuseți, zugrăveli de colorii și cioplituri în marmură, ori vârsături în aramă, cari ar putea să fie Nației noastre un îndemn de mândrie înaltă și un avânt spre fapte mărețe, din rodul de măestrie al celor mai aleși fii ai săi. Apoi s'a mai gândit *Esarcu* la un lucru: a făcut în mijlocul Ateneului o încăpere mare, cu sute de scaune, în față cu loc pentru oratori și pentru cuvântători, de unde să grăiască la anumite prilejuri cei mai mari bărbați ai Neamului, ori să desfășoare pe ascultători cei mai vestiți cântăreți ai noștri, spre deșteptarea și întărirea aceleiaș mândrii naționale.

Iar în fundul sufletului său a licărit încă în acel an al nădejzilor sfioase, gândul îndrăzneț, că odată și odată, când se va plini vremea mult visată a unirii tuturor

fraților de un sânge și de o limbă, România cea mare și întregită să aibă unde să primească Adunarea Națională a tuturor trimișilor Poporului Românesc...

Ei bine, gândul Fondatorului *Esarcu* s'a împlinit, laudat fie Domnul:

Adunarea Deputaților din întreaga România mare își ține șfaturile sale în acest palat al ATENEULUI ROMÂN!

Cum se înfățișează Camera.

Dacă ești în București și treci după amiezile pe Calea Victoriei, poți să vezi cum se adună pâlcuri-pâlcuri de orașeni, de săteni și preoți, toți cu frunțile netede și luminoase, și intră pe ușa dela dreapta, în Palatul Ateneului. Sunt deputații, cari vin la ședința Camerei. La intrare, deoparte și de alta a porții, străjuiesc soldați voinici, parcă ar fi săpați din stan de peatră, cu arma la umăr și cu chipurile strălucitoare pe creștet. Sunt jandarmii de gardă, pentru paza și onoarea Adunării.

Sus, în sala de ședințe, pe scaunele îmbrăcate cu catifea, se așază rând pe rând aleșii Națiunii. Privindu-i din față, la stânga stau »*Liberalii*« cu *Ionel Brătianu* în frunte. Cu totul vre-o sută și ceva de inși Cei mai mulți tot deputați vechi, cu îmbrăcăminte aleasă și îngrijită, cari știu rândul deputăției, căci au mai șezut pe asemenea scaune.

Mai la dreapta e *Marghițoman* cu »*Conservatorii săi progresiști*«, mai puținei la număr, dar cu aceeaș îndemănare de deputăție. Acolo sunt și cei câțiva oameni ai Generalului *Averescu*.

Pe șirurile din mijloc șed *Ardelenii* cu dl *Mantiu*, cu *Goldiș* și cu bătrânul *Lucăciu*. În aceleași rânduri, la

fund, stau *Sapit și Săcutii*. Slovacii sunt membrii ai Partidului Național și stau amestecați printre Români din Ardeal.

Tot în mijloc spre dreapta, stau *Nationalistii-democrați* ai dlui Iorga, cu generalul *Marcu*, cu *Cuza* și cu *Zelea Codreanu*, care se arată totdeauna îmbrăcat țărănește.

Lângă dâșii, tot spre dreapta, stau *Țărăniștii* din Regatul vechiu, în frunte cu dnii *Răducanu* și *Madgearu*. Conducătorul lor cel fruntaș, dl *Mihalache*, șede pe scaunul ministrilor.

La dreapta de tot sunt *Bucovinenii* și *Basarabienii*. Cei din urmă cu *Stroescu* în frunte.

Bănățenii noștri, cei mai gureși, sunt amestecați printre liberali, spre cari trag mai din adias.

Intre liberali este un singur port țărăneș, al învățătorului *Mrejeru*. Intre ardeleni se văd multe bărbi preoțești, cu fața frumoasă a noului Mitropolit dela Sibiu, Dr. *Nicolae Bălanu*. Apoi șubele albe ale țărănilor bănățeni, cari sunt cu Partidul Național (afară de *Văneșeu*).

Multe cojocete albe, frumoase, și plete lucioase, între bucovineni. Țărăniștii din vechiul Regat au și ei porturi de sat, ca cel al istețului țaran *Crefu*, care a vorbit mai de multeori în Camera. Oamenii d-lui Iorga sunt mai mult oameni tineri, profesori, învățători și preoți. Aceștia poartă ou multă e-vlavie lungile lor haine călugărești.

Basarabienii au adus mulți săteni cu ei, însă portul lor este mai mult pe rusie. cărămiziu și ou cisme li cunoști însă de pe blândeța feții și de pe vorbă, că sunt țărani.

Socialiștii, foarte puțini la număr, stau în fund de tot, într'un colț.

La masa prezidială, așezată sus, șede dl Iorga, președintele, ou ciocănelul de lemn în mână (bătând în masă cu el, face liniște) și ou nelipsita sa căciulă alături. La aceeaș masă și cei opt secretari ai Adunării. Ei sunt aleși din toate partidele și din toate ținuturile României Mari.

Mai puneți, la stânga, loja adecă local de ședere al diplomaților (trimișii altor țări) și la dreapta, loja Ministrilor, apoi, de jur împrejur scaunele ascultătorilor — și aveți înfașurarea Camerei Deputaților, cum este ea astăzi.

Cum ai ajuns la avere?

Această întrebare se va pune nu peste mult tuturor funcționarilor (slujbașilor) publici și militarilor, cari s'au îmbogățit în coraul războiului. Întrebarea aceasta și trebuie pusă nesmintit. Și se va pune, pentru că acum s'a pus pe masa parlamentului nostru un proiect de lege, care aceasta menice o are.

În vârtutea acestei legi, oricine are dreptul să facă arătare împotriva cutărui slujbaș ori militar, care s'a îmbogățit pe cale necinstită și prea dintr'una. Judecători vor fi președinții Curților de Casație, de Apel și Conturi, șeful Marelui Stat Major și alte persoane sus puse.

Cei acuzați vor trebui să dovedească de unde au averile, ori dacă le-au păpat deja, de unde și pe ce cale le-au câștigat.

Cei dovediți vinovați, dimpreună cu cei ce le vor fi stat într'ajutor vor fi pedepsiți ou închisoare dela 1 până la 5 ani, vor fi apoi degradați și li-se vor confiscă (lua) averile, trecând în folosul statului.

Toți acei cetitori ai acestei gazete, cari cunosc astfel de slujbași ori militari, să-și însemne bine tot ce știu despre ei, să se intereseze de tâlhăriile făcute și cât se va publica legea să li dea pe mâna judecătorilor.

Trebuie să ne seapăm doară odată de oamenii de nimica și să curățim aierul din jurul nostru, pentru că prea tare miroasă. Rând pe rând tot se face dreptate. Fiți numai cu răbdare!

Impotriva răspândirilor de știri.

1. *Vor să considerați ca infractori:*

a) *Acei cari fără rea credință prin localuri publice gări, trenuri, pe străzi, etc., vor comunica, colporta, comență în orice chip, știri se adevărate, se imaginare, sau păreri relative la operațiunile de războiu, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română.*

Această infracțiune se va judeca și condamna

de pretor în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 1000 Lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scopul de a spiona, sau trada, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare în timp de războiu.

Daruri pentru Casa orfanilor din Blaj.

De data aceasta orfanii din Blaj vor avea să rostescă mai multe rugăciuni ca de obicei, pentru că numărul binefăcătorilor s'a înmulțit binișor.

Iată numele milostivilor creștini și suma dăruită:

Ioan Bârsan, Răchișel 500 cor. pentru masa studenților 100 cor. Ioan Boer, Lechința 500 cor. Val Stoian, Ghijasa 100 cor. Aroadiu Ieșel, Blaj 200 cor. Reuniunea vânătorilor, Blaj, din venitul pătrecerii 600 cor., din jooul miresei la cununia dlor Valeriu Neamț cu Paraschiva Sârbu și Visarion Opriș cu Cornelia Neagoe 711 cor. Alexandru Mera și soția proprietar din Ercea 400 cor. Basil Călugăr, Crăciunelul-de-sus, întru amintirea repausatei soții 500 cor. Teodor Pop învățător și cantor în D.-sănmărtin și soția Lina născ. Grecu pentru orfanii de învățători 200 cor. La ospățul mirilor Gheorghe Gejan și Maria Florea din Șona, la indemnul și stăruința harnicului cantor, Vasilie Giacodi, jocul miresei s'a jucat în favorul Orfelinatului din Blaj. Iată numele celor ce au dăruit: Iosef Graef 20 cor. Aurelia Lechințan inv., Vasilie Giacodi cantor, George Cristea curator, George Gejan, Maria Gejan și Efrim Muntean câte 10 cor. Petru Berar și Vasilie Cristea câte 4 cor. Alexandru Cristea, Augustin Tatar, Mihail Rechet, Teodor Gejan, Mihail Cristea, George Cristea, Georgiu Cristea și Maria Cristea câte 2 cor.

Scumpirea gazetelor din Cluj.

În urma scumpetei celei mari a tiparului gazetele unguerești din Cluj s'au văzut silite să-și ridice abonamentul, așa că astăzi o foaie unguerească din Cluj costă 2 coroane. Așa se va întâmpla și la noi nu peste mult. Prețurile se urcă nebunește.

ȘTIRI.

— Cătră iubiiții noștri cetitori. Rugăm pe iubiiții noștri cetitori să grăbească a ne trimite abonamentul. Cei ce din pricina neregularității poștei n'ar primi vre-un număr din gazeta să ne scrie, și noi le trimitem a doua oră numărul dorit.

Cei ce primesc foaia și nu ni-o trimit înapoi sunt datori să ne trimită și prețul abonamentului. La aceasta ti constringe nu numai cinstea de români și de creștini, ci chiar și legea. Nimenia nu poate adecă dori, să celească gazeta în cinste.

Noi așteptăm bucuroși, pentru că vedem și noi că sunt greutăți cu trimiterea din unele părți a banilor, dară vă rugăm să faceți tot ce vă stă în putință și să ne trimiteți banii. Altfel nu putem scoate foaia și faceți nedreptate și cetitorilor regulați.

Incepând cu numărul de astăzi „Unirea Poporului” se vinde cu Una coroană numărul. Aceasta din cauza scumpetei.

— Cinematograful în biserică. Unde se pot întâmpla astfel de lucruri neobișnuite, dacă nu în America. Și cei ce le-au introdus spun, că au isbândă. De când s'a introdus adecă în unele biserici din America cinematograful (chipuri mișcătoare), oameni cari n'au mai văzut biserică de azi se îmbulzesc să vadă chipurile cele frumoase, cari arată lucruri de acelea, prin cari se trezește cucernicia și în inimile celea mai împietrite. Și preoții americani se laudă, că li se înmulțesc credincioșii.

Oameni buni! Nu e nici creștin, nici român bun, care nu cumpără barămi un loz delal Orfelinatului din Blaj!

— **Moartea unui soritor român.** A murit la București Haralamb Lecca, un bun scriitor de poezii și de pieze teatrale.

Ai lipsă de vacă cu vitel?
— Cumpără barămi un loz de-al Orfelinului din Blaj!

Ai lipsă de-o scroafă de prăsilă?

— Cumpără lozuri de-ale Orfelinului din Blaj!

— **Atentat împotriva principelui moștenitor al Sârbiei.** Când principele moștenitor, însoțit de ministrul prezident Protici părăsea palatul ministrului, un mișel s'a aruncat asupra priștului, voind să-l omore. Prințul a scăpat neatins. Amănunte lipsesc.

— **De când s'au descoperit izvoarele de petrol din Româria-mamă** nu se știe chiar sigur. Fapt e, că în anul 1649 în satul Luceănești-Bacău sătenii întrebuințau la unsul carelor păcură. În 1832—1837 deja încep și oamenii învățați a cunoaște aceste izvoare. În anul 1855—1857 țările străine cereau păcură dela România. La anul 1859 se înființează întâia fabrică de destilație (surățire) a păcurei la Ploiești și astfel în anul următor Bucureștii au putut avea cele dintâi lămpi cu petrol.

— **Jurământul soldaților lui Horthi.** Cetim în ziarele nemțești, că soldații lui Horthi din Ungaria depun fiecare următorul jurământ: »In numele Sfintei Fecioare Maria jur, că voi lupta ori-când contra Cehilor și a Românilor pentru liberarea teritoriilor ocupate, pentru reunirea lor cu Ungaria și contra mișcării socialiste».

Să fim deci cu ochii în patru!

Vrei să faci o faptă bună?

— Cumpără lozuri de-ale Orfelinului din Blaj!

— **O nenorocirea grozavă s'a întâmplat zilele trecute în Germania.** Cazanul cel mare al mașinării, care produce electricitatea în orașul Colonia, a explodat (s'a spart) și a omorât peste 350 de lucrători.

— **Inspeccorate igienice** (de sănătate) se vor înființa nu peste mult la Brașov, Alba-Iulia, Timișoara, Oradia-Mare, Satul-Mare, Cluj și Târgul-Murăș.

Scopul acestor inspeccorate este să bage de seamă ivirea-bolilor molipsitoare și să împiedece lățirea lor. Să se îngrijească de sănătatea cercului lor, de ocrotirea oamenilor bolnavi și nevoiași și de spitale cât mai multe. O altă datorință a acestor inspeccatori va fi și aceea, ca să țină cât mai multe prelegeri populare, prin care să lumineze satele asupra primejdiei ce le amenință, dacă ascultă mai bucuros de babe ca de doctori.

Cu un cuvânt rând pe rând se fac tot mai multe isprăvuri bune la noi în țară. Să mulțămim lui Dumnezeu, că avem așa oameni cu tragere de inimă la cărma țării.

— **Mulțămită publică.** »Piugarul» însoțire economică comercială a dăruit școlii primare din Blaj suma de cor. 1000 (una mie) premii școlarilor silitori.

Pentru această faptă creștinească aduce vii mulțumiri.

Directiunea.

Te doare de soartea orfanilor?

— Cumpără lozuri de-ale Orfelinului din Blaj!

— **Nu mai oălătoriți pe vagoane!** În gara Sighișoara s'au găsit zilele trecute la trenul personal, care venea dela Brașov, pe coperișul unui vagon trupurile moarte ale lui Ilie Oltean din Remeți și Mihael Schuster din Șeica-mare. Amândoi călătorind pe coperișul vagonului și-au sfărâmat capetele lovindu-se de podul de fier dela Homorod-Cohalm.

În aceeași gară și la același tren s'a mai găsit pe acoperișul unui vagon și Andreas Sangel din Seliștat, având răni grozave la cap. L'au dus ladată la spitalul din Sighișoara.

Când vom avea oare trenuri destule, ca să nu fie siliți bieții oameni la o astfel de călătorie primejdioasă?

— **Decorarea invalizilor de războiu.** Duminică 7 Martie s'au împărțit în fața Maiestăților Lor Regele și Regina, a prim-ministrului Stefan C. Pop, a mitropolitului-primat, a ministrului de războiu, general Moșoiu și în fața unui public mare, medaliile »Semnului invalizilor» tuturor ofițerilor și soldaților invalizi din cercurile de recrutare București-Illov și Vasile Lupu. S'au ținut mai multe cuvântări, după cari M. Sa Regele a spus următoarele: »Voi ați fost și sunteți o podoabă a țării! Trăiască armata noastră și acei cari și-au vărsat sângele pentru întregirea neamului.»

Își poate oricine închipui ce bine s'au simțit la această serbare schilozii și nefericiții aceia, cari azi numai din mila statului mai pot trăi, dar la vremea sa au știut să aducă cea mai mare jertfă pentru noi.

Să ne plecăm și noi capetele în fața acestora eroi!

— **Dacă se întâmplă ceva** pe la Dumneavoastră, ori dacă aveți vre-un gând bun pe care ați dori să-l știe și alții, ori aveți vre-o poveste sau vre-un cântec frumos, — scrieți la Redacția noastră, care primește astfel de lucruri și le tipărește cu drag în gazetă.

Vrei să te îmbogățești?

— Cumpără lozuri de-ale Orfelinului din Blaj!

— **Lumina Creștinului.** Apare în Iași din anul 1913 și este redactată de Preotul Dr. Anton Gabor. Abonamentul care începe cu 1 Ianuarie, este de 10 lei pe an. Cei ce se abonează în decursul anului primesc numerile apărute până la aceea dată.

Fiindcă această revistă cuprinde multe știri din toată lumea catolică de aceea se recomandă într'un chip deosebit preoților și învățătorilor. La cerere se trimit și numere de probă. A se adresa: Redacția revistei »Lumina Creștinului«, Iași.

AVIZ.

Cine știe ceva despre Vasile Tulea, K. u. K. Eisenberg, Regiment VI Erz. Komp. B. barak Korneburg — Austria. Rugăm să scrie la adresa Tulea Ioan a Vlădicului, — Spini, posta Șona (Szépmező) jwd. Tárnavamică.

2-2.

MAI NOU.

In Germania a izbucnit contrarevoluția.

Guvernul vechiu, prieten al poporului, a căzut și în locul lui a venit la putere un guvern, care are de gând să pună țara pe tron pe Caizărul. Întregă puterea e în mâna noului guvern.

Tot asemenea și în Ungaria a ajuns la putere un guvern de ciocoi, în frunte cu *Simonyi—Semadam*.

A apărut »Călimdarul dela Blaj«, care este cel mai bun și cel mai ieftin călimdar românesc. Cuprinde pe lângă cele ce se țin de călimdar și foarte frumoase povestiri și poezii, scrise de scriitori cu penă măiastră. Apoi glume și mărunțșuri. Târgurile de țară sunt date deschilinit într'o cărticică. Are și câteva chipuri foarte bine reușite.

Călimdarul e făcut de cei ce scriu la această gazetă și se află de vânzare la »Administrația Unirii Poporului« pentru prețul de 4 cor. și o coroană pentru plata poștei (recomandat).

Caut spre cumpărire

O moară

cu 1 sau 2 petri, poate fi cu motor de benzină sau păcură, și o mașină de

îmblătit
de 4 HP.

tot asemenea rog să mi se scrie prețul și gara unde se pot da sus spre transport.

George Radu,
dascăl.

Feldioara Războieni
P. v. Cucerdea Războieni
(Székejkocsárd).

2-3.

Redactor responsabil:
IULIU MAIOR.

Număr cenzurat de: Vasile Suciu.